

Beslissing klachtencommissie

inzake klacht van de heer X

Klacht : 20220202/008
Wet : Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvgz)
Datum binnenkomst klacht : 2 februari 2022
Datum hoorzitting : 14 februari 2022
Datum beslissing : 8 maart 2022

1. STUKKEN

De klachtencommissie heeft kennisgenomen van:

- Klaagschrift van 2 februari 2022
- Uittreksel uit het dossier
- Verweerschrift van 12 februari 2022

2. KLACHTENPROCEDURE

De klachtenprocedure is begonnen met het klaagschrift van de heer X van 2 februari 2022, hierna te noemen klager. Beklaagde, mevrouw A, psychiater, heeft op 12 februari 2022 een verweerschrift aan de klachtencommissie toegezonden.

Op 14 februari 2022 heeft er een hoorzitting plaatsgevonden, waarbij de volgende personen aanwezig waren:

- *de klachtencommissie:* voorzitter
psychiater
lid
- *secretaris:*
- *notulist:*
- *klager:* de heer X, die zich in deze heeft laten
bijstaan door de patiëntenvertrouwenspersoon
- *verweerder:* mevrouw A, psychiater

Tijdens de hoorzitting hebben partijen ieder hun standpunten toegelicht.

3. KLACHT

Klager klaagt over zijn verblijf op de IC van de HIC vanaf 27 januari 2022, het verblijven in de diverse separeers (HIC, comfortroom, FPA) en over het beperken van zijn vrijheden.

4. STANDPUNT VAN PARTIJEN

Het standpunt van klager komt, kort samengevat, neer op het volgende. Klager is van mening dat hij niet psychotisch is. Het insluiten in de separeer en het beperken van zijn vrijheden is dus volgens klager niet nodig. Hij wil op de afdeling verblijven en de mogelijkheid hebben om zonder begeleiding of met begeleiding van zijn moeder of met een begeleider van WMC-zorg naar zijn huis te kunnen gaan. Hij is het niet eens met de diagnose die gesteld is en hij geeft aan dat hij in het verleden al een second opinion heeft laten verrichten en verzocht heeft om zijn diagnose te herzien. Klager wil wel begeleiding van het IHT team of het FACT team en voor het overige afstand nemen van Reinier van Arkel. Het doel van zijn klacht is het toegekend krijgen van schadevergoeding en de beslissing van de behandelaren om hem naar huis te laten gaan.

Verweerder geeft aan dat het voor haar duidelijk is dat klager naar huis wil. Het is hiervoor echter nog te vroeg. Klager is nog niet stabiel genoeg. Dit wordt ook bevestigd door de omgeving van klager. Omdat verweerder weet hoeveel moeite klager heeft met Reinier van Arkel en met de medicatie is zij van oordeel dat eerst een stabielere situatie bereikt moet zijn alvorens hem met ontslag te laten gaan. Bij te vroeg ontslag zorgt het gebrek aan stabiliteit voor een groot risico op een nieuwe crisis. Verweerder geeft aan dat er met klager samen gesproken gaat worden over een stappenplan met als doel het bereiken van een stabielere situatie. In dit plan zullen ook de mogelijkheden m.b.t. het uitbreiden van vrijheden opgenomen worden. Ook zal overwogen en besproken worden of het doel van dit plan met de huidige medicatie bereikt kan worden of dat andere medicatie hierbij meer mogelijkheden biedt. Met betrekking tot dit laatste geeft klager aan dat hij geen andere mediatie wil omdat hij van mening is dat hij niet psychotisch is. De vrijheden zijn op dit moment 1,5 uur per dag door de week en 3 uur per dag in het weekend. Klager geeft voorts aan dat hij wel vertrouwen heeft in verweerder als arts, maar niet in het systeem van Reinier van Arkel. Door zijn historie binnen Reinier van Arkel van 17 jaar heeft hij het vertrouwen in de organisatie verloren en is het voor hem vrijwel onmogelijk geworden om een normaal gesprek aan te gaan. Klager is echter wel bereid om met verweerder het gesprek aan te gaan over het uitbreiden van vrijheden.

De voorzitter stelt voor dat klager en verweerder eerst met elkaar in gesprek gaan om te bezien of zij het eens kunnen worden over een stappenplan m.b.t. het uitbreiden van vrijheden. Naar aanleiding van het resultaat van het gesprek kan klager - al dan niet via de PVP - aan de klachtencommissie laten weten of hij een uitspraak op zijn klachten wenst of dat hij de klacht intrekt. Zowel klager als verweerder gaan akkoord met dit voorstel, waarbij wordt afgesproken dat verweerder binnen 4 weken na heden zijn reactie aan de klachtencommissie zal laten weten.

Op 18 februari 2022 heeft de klachtencommissie via de PVP bericht ontvangen dat klager een uitspraak van de klachtencommissie wenst op zijn klachten.

5. OVERWEGINGEN EN OORDEEL KLACHTENCOMMISSIE

5.1 *De ontvankelijkheid van de klacht*

De klacht van klager richt zich op gedragingen waarop de Wet verplichte ggz van toepassing is. Ingevolge artikel 2 lid 1.2 van het reglement van de klachtencommissie heeft de klachtencommissie tot taak om klachten te behandelen die worden ingediend op grond van de Wet verplichte ggz. Klager is als cliënt van Reinier van Arkel op grond van artikel 1 sub c van het reglement van de

klachtencommissie bevoegd tot het indienen van een klacht bij de klachtencommissie. De klacht is schriftelijk en op de juiste wijze ingediend. De klacht van klager is derhalve ontvankelijk.

5.2 Procedurele waarborgen

De klachtencommissie overweegt dat uitgangspunt in het gezondheidsrecht het zelfbeschikkingsrecht is. Iedere patiënt mag zelf uitmaken of hij een (be)handeling wel of niet wil ondergaan. Uitzonderingen op dit zelfbeschikkingsrecht moeten bij wet geregeld zijn. Klager verblijft binnen Reinier van Arkel op grond van een voorzetting van een crisismaatregel. Op de voorgenomen vormen van verplichte zorg zijn de bepalingen ter zake van de Wet verplichte ggz van toepassing. Omdat verplichte zorg een ingrijpende inbreuk is op het zelfbeschikkingsrecht en op de lichamelijke integriteit van de patiënt, dienen er zowel procedurele als inhoudelijke waarborgen in acht worden genomen alvorens over te kunnen gaan tot het verlenen van verplichte zorg.

De procedurele eisen zijn als volgt vastgelegd in artikel 8:9 Wvvggz:

- de beslissing om over te gaan tot verplichte zorg op schrift is gesteld door de zorgverantwoordelijke en voorzien is van een motivering;
- de beslissing om over te gaan tot verplichte zorg pas is genomen nadat de zorgverantwoordelijke:
 - o zich op de hoogte heeft gesteld van de actuele gezondheidstoestand van betrokkene
 - o met betrokkene over de voorgenomen beslissing overleg heeft gevoerd
 - o voor zover de zorgverantwoordelijke geen psychiater is, hierover overeenstemming heeft bereikt met de geneesheer-directeur;
- de geneesheer-directeur op de hoogte is gesteld van de beslissing en een afschrift van de beslissing aan betrokkene, de vertegenwoordiger¹ en de advocaat heeft verstrekt en hen schriftelijk in kennis heeft gesteld van de klachtwaardigheid van de beslissing en van de mogelijkheid van advies en bijstand door de patiëntenvertrouwenspersoon;
- De zorgverantwoordelijke schriftelijk in het dossier heeft vastgelegd of betrokkene tot een redelijke waardering van zijn/haar belangen in staat is en er sprake is van een van de gevaren of risico's als vermeld in artikel 8:9 lid 4 onder b Wvvggz.

De klachtencommissie komt met betrekking tot de formele vereisten voor verplichte zorg tot het volgende oordeel:

- Uit het dossier en de verklaringen ter zitting blijkt dat de zorgverantwoordelijke zich regelmatig en ook op 18 januari 2022 voorafgaande aan de beslissing tot verplichte zorg, op de hoogte heeft gesteld van de actuele gezondheidstoestand van betrokkene en het voornemen om te besluiten tot verplichte zorg ook op diezelfde datum met klager besproken heeft.
- Klager heeft op 18 januari 2022 het schriftelijke en gemotiveerde besluit van de behandelaar ontvangen waarin de onderbouwing van de beslissing over te gaan tot verplichte zorg is weergegeven. Tevens heeft klager de brief van de geneesheer-directeur ontvangen waarin hij geïnformeerd wordt over de mogelijkheid een klacht in te dienen en de hulp van de PVP of de FVP in te roepen.

¹ Indien van toepassing

- De commissie heeft geconstateerd dat de behandelaar een expliciete beoordeling van de wilsbekwaamheid van cliënt heeft gedaan, zoals vereist op grond van art. 8.9 lid 4. Het ontbreekt cliënt aan ziektebesef en ziekte-inzicht en hij is (daardoor) niet in staat om weloverwogen beslissingen te nemen.

5.3 Inhoudelijke waarborgen

Naast de bovengenoemde procedurele waarborgen, zijn ook inhoudelijke eisen in de wet geformuleerd die in acht moeten worden genomen alvorens over te kunnen gaan tot de toepassing van verplichte zorg. Volgens artikel 2:1 en 3:3 van de Wvzgg kan verplichte zorg worden verleend indien:

- Het gedrag van een persoon als gevolg van zijn psychische stoornis tot ernstig nadeel leidt;
- Er geen mogelijkheden voor zorg op basis van vrijwilligheid zijn;
- Er voor betrokkene geen minder bezwarende alternatieven met het beoogde effect zijn (subsidiariteit);
- Het verlenen van verplichte zorg, gelet op het doel van verplichte zorg evenredig is (proportionaliteit);
- Redelijkerwijs te verwachten is dat het verlenen van verplichte zorg effectief is (doelmatigheid);
- De veiligheid van betrokkene, de veiligheid van de hulpverleners en de veiligheid binnen de accommodatie is geborgd (veiligheid).

Met betrekking tot de inhoudelijke criteria voor verplichte zorg constateert de commissie het volgende.

- Toetsing ernstig nadeel: Uit hetgeen is vermeld in de desbetreffende beslissing verlenen verplichte zorg, de medische verklaring, het behandelplan, de beschikking, de rapportages, alsmede gelet op de toelichting van beklagde is, blijkt naar het oordeel van de klachtencommissie duidelijk dat er als gevolg van het psychiatrisch toestandbeeld sprake is van ernstig nadeel, zowel voor klager zelf als ook voor zijn omgeving wanneer klager geen adequate behandeling zou krijgen. Dit nadeel bestaat uit acute verwaarlozing van zijn woning en agressie die hij met zijn dreigende houding oproept.
- Verder zal de beslissing om over te gaan tot verplichte zorg getoetst moeten worden aan de beginselen van proportionaliteit, subsidiariteit, doelmatigheid, en veiligheid. De verplichte zorg is proportioneel, omdat het nadeel bij niet adequate behandeling dermate ernstig is, zowel voor klager zelf als voor anderen, dat verplichte zorg in de vorm van medicatie, insluiting en beperking van de bewegingsvrijheid hierdoor gerechtvaardigd is. De klachtencommissie is van oordeel dat aan het subsidiariteitsvereiste is voldaan nu er bij klager geen sprake is van ziekte-besef en ziekte-inzicht en er als gevolg daarvan geen mogelijkheid is voor behandeling op vrijwillige basis. Aan de vereisten van doelmatigheid en veiligheid is voldaan nu gebleken is door het inzetten van de verschillende vormen van verplichte zorg al een verbetering van het toestandbeeld is opgetreden, die zich, bij continuering van deze zorg, naar verwachting verder zal voortzetten.

6. BESLISSING

De klachtencommissie voornoemd, verklaart op grond van bovenstaande overwegingen de klacht van klager ongegrond. Omdat de klacht ongegrond is verklaard is een schadevergoeding niet aan de orde.

voorzitter klachtencommissie

Beroep

Betrokkene, de vertegenwoordiger of de zorgaanbieder kan door middel van een schriftelijk en gemotiveerd verzoekschrift bij de Rechtbank Oost-Brabant beroep instellen tegen onderhavige uitspraak van de klachtencommissie. De termijn voor het indienen van een verzoekschrift bedraagt zes weken na de dag waarop de beslissing van de klachtencommissie aan de betrokkene is meegedeeld.